

МІСЦЕ КВІТКОВИХ РОСЛИН В УРБАНІЗОВАНИХ ЕКОСИСТЕМАХ

О. В. Сурган, старший викладач

Сумський національний аграрний університет

Озеленення є ефективним способом оптимізації міського середовища. Взагалі практично всі рослини створюють у людини відчуття комфорту та покращують мікроклімат навколо [1]. Проте дослідження виявили, що далеко не всі види витримують умови урбанізованої екосистеми. У зв'язку з цим дуже важливим є підбір видів квітково-декоративних рослин для міського озеленення.

Квіткові рослини приймають активну участь в поліпшенні стану середовища міста, виконують естетичну функцію, яка є важливою складовою психоемоційного стану людини, а також етичну та культурологічну функцію.

В Конвенції про Біологічне Різноманіття ставиться за мету утримання та збереження видового різноманіття у світі, яке стосується й квітково-декоративних рослин. Тому дослідження з вивчення видового та сортового асортименту, адаптації та інтродукції квіткових рослин особливо актуальні в сучасних умовах. В багатьох країнах світу займаються питаннями з розширення асортименту квітково-декоративних рослин, пристосованих до місцевих екологічних умов, стійких до хвороб та шкідників [2].

На квіткові рослини також існує мода, час від часу з'являються нові тенденції. Змінюється мода на види, колір квіткових культур та композиції з них [3]. Квіткова індустрія сьогодні є досить динамічною міжнародною галуззю. Та є, безперечно, привабливою як для вітчизняних підприємців, так і для іноземних компаній.

Ринок квітництва формується з продукції декоративного садівництва (живі зрізані квіти, горщикові рослини, декоративні рослини відкритого та закритого ґрунту та посадковий матеріал) та переробленої квіткової продукції (букети, композиції, колажі, панно та ін.) [4].

При вирощуванні квіткової продукції є свої особливості. Наприклад, враховуються строки вступу до фази квітування, тривалість використання насаджень, строки цвітіння, урожайність, якість продукції, придатність до перероблення. На вирощування квіткових рослин впливають природні фактори (клімат, рельєф, родючість ґрунтів, довжина світлового дня, сезонність вирощування),

використання різних технологій вирощування та специфічні особливості для кожної квіткової культури [4].

Як відмічає Єжов В. М., більшість вітчизняних підприємств не мають чіткої спеціалізації, перелік сортів і форм рослин, вирощуваних ними невеликий (становить 100-200 найменувань) та переважно закордонного походження. Це говорить про те, що наші виробники не використовують результати наукових розробок ботанічних садів, інститутів і вузів України [5].

Наприклад, в Державному реєстрі сортів рослин, придатних до поширення в Україні міститься 27 сортів калістефуса китайського селекції Національного ботанічного саду імені М. М. Гришка НАН України та Інституту садівництва НААН. Науковцями Києва, Білої Церкви, Умані та інших регіонів проводяться дослідження з вивчення впливу погодних умов та технології вирощування на показники калістефуса китайського.

Вже десять років проводяться дослідження з сортовивчення даної квіткової культури в нашому університеті з метою подальшого виявлення перспективних сортів для озеленення в умовах північно-східного Лісостепу України. Пройшли адаптацію 20 сортів. Проте на даний момент дана культура мало використовується виробниками та в структурі озеленення міста; загалом в нашому місті спостерігається тенденція до скорочення асортименту квіткових рослин, що використовуються працівниками зеленого господарства.

Слід зазначити, що на таку ситуацію мають вплив багато чинників. Стрімко прогресує зміна клімату. Економічні кризи, нестабільність, конфлікти не дозволяють розвиватися повноцінно квітникуарству. Сподіваємося, що вже в найближчому майбутньому питання використання квіткових рослин в урбанізованих екосистемах може змінитися на краще.

Список джерел літератури

1. Злобін Ю. А., Кочубей Н. В. Загальна екологія : навч. посіб. Суми : ВТД «Університетська книга», 2003. 416 с.
2. Косенко Ю. І. Сучасний стан декоративного розсадництва України та перспективи його розвитку *Науковий вісник Національного університету біоресурсів і природокористування України*. 2017. Вип. 266. С. 170–177.
3. Ринок. Квіти українського виробництва. URL: <http://www.msb.aval.ua/news/?id=25125>.
4. Бутко М. П., Соломаха І. В. Становлення вітчизняного ринку флористичної продукції в умовах євроінтеграції : монографія. Чернігів. ЧНТУ, 2017. 294 с.
5. Єжов В. М. Рослинництво декоративних культур в Україні: фактори розвитку та ризику. *Вісник аграрної науки*. 2019. № 11. С. 42–47.